

Warszawa, dnia 9 stycznia 2018 r.

Sygn. akt VI Ka 625/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodnicząca: SSO Ludmiła Tułaczko

Sędziowie: SO Małgorzata Bańkowska

SR (del.) Małgorzata Nowak - Januchta (spr.)

protokolant: p.o. protokolanta sądowego Katarzyna Pawelec

przy udziale prokuratora Agaty Stawiarz

po rozpoznaniu dnia 9 stycznia 2018 r. w Warszawie

sprawy R. K. syna H. i G. ur. (...) w C.

oskarżonego o przestępstwo z art. 284 § 2 kk w zw. z art. 12 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim

z dnia 16 lutego 2017 r. sygn. akt II K 610/15

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2000 złotych tytułem opłaty za II instancję oraz pozostałe koszty sądowe w postępowaniu odwoławczym.

SSO Małgorzata Bańkowska SSO Ludmiła Tułaczko SSR (del.) Małgorzata Nowak - Januchta

Sygn. akt VI Ka 625/17

UZASADNIENIE

R. K. został oskarżony o to, że w okresie bliżej nieustalonym nie wcześniej niż od dnia 28 stycznia 2011 r. do 20 sierpnia 2012r. w N. woj. (...) na terenie (...) działając w krótkich odstępach czasu, w wyniku z góry powziętego zamiaru, wykonując na zlecenie (...) S.A. prace polegające na rozbiórce nawierzchni betonowej (...) w M., przywłaszczył powierzoną rzecz ruchomą w postaci przekruszu betonowego wykonanego z elementów betonowych (...) stanowiącego własność (...) S.A. w ilości nie mniejszej niż 4313 ton o łącznej wartości rynkowej nie mniejszej niż 97 237,03 złotych, który następnie sprzedał innym podmiotom gospodarczym i osobom fizycznym, czym spowodował straty w łącznej kwocie nie mniejszej niż 97 237,03 złotych na szkodę (...) S.A., to jest o czyn z art. 284 § 2 kk w zw. z art. 12 kk

Sąd Rejonowy w Nowym Dworze Mazowieckim, w Wydziale II Karnym wyrokiem z dnia 16 lutego 2017 roku, w sprawie o sygn. akt II K 610/15, uznał oskarżonego R. K. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i wymierzył mu karę grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych w wysokości po 100 zł każda stawka.

Rozstrzygając w przedmiocie kosztów, Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania w kwocie 9002,06 zł, w tym kwotę 2000 zł tytułem opłaty

Powyższy wyrok został zaskarżony przez obrońcę oskarżonego, adw. D. S. w całości. Obrońca oskarżonego na podstawie art. 427 § 2 kpk w zw. z art. 438 pkt. 1, 2, 3 kpk zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1) obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 284 § 2 kk, przez niewłaściwe zastosowanie tego przepisu skutkujące przyjęciem, że oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona w/w przestępstwa, podczas gdy:

a. nie doszło do powierzenia oskarżonemu rzeczy ruchomej, tj. przekruszu, bowiem przekrusz ten powstawał wskutek prac budowlanych wykonywanych przez firmę (...), a zatem nie mógł on zostać powierzony przez (...) S.A., ponieważ nie istniał on fizycznie w chwili zlecenia prac budowlanych, jak również przystąpienia do ich wykonywania;

b. źródłem przekruszu był pas startowy lotniska, który stanowił część składową nieruchomości gruntowej (art. 48 kc), w związku z czym nie mogło również dojść do powierzenia oskarżonemu rzeczy ruchomej;

c. zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 32) in fine ustawy o odpadach wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątnięcia, konserwacji i napraw jest podmiot, który świadczy usługę, chyba że umowa o świadczenie usługi stanowi inaczej - w niniejszej sprawie umowa między (...) a (...) S.A. nie wprowadzała odmiennych postanowień;

d. wobec postanowień umowy zawartej między (...) a (...) S.A., ugody zawartej między (...) a (...) S.A., jak również oświadczenia o potrąceniu złożonego przez (...) S.A. odnośnie przekruszu nie doszło do przywłaszczenia, bowiem przekrusz został wykorzystany zgodnie z wolą stron, o czym przesądza pismo (w pkt. 3 pisma) pełnomocnika (...) S.A. z 15.02.2012r. (k. 1522 - verte), w przeciwnym bowiem wypadku strony nie zawarłyby ugody, jak również nie doszłoby do potrącenia ze strony (...) S.A. należności w zakresie przekruszu.

2) Naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 424 kpk przez brak wskazania jakie fakty Sąd I instancji uznał za udowodnione i na jakich w tej mierze oparł się dowodach, w szczególności odnośnie okoliczności dotyczącej własności przekruszu oraz jego powierzenia przez (...) S.A. - brak jest bowiem w treści uzasadnienia wyroku wskazania na jakiej podstawie i w oparciu o jakie dowody Sąd I instancji uznał, że przekrusz wytworzony przez firmę (...) stanowił własność spółki (...) S.A., w szczególności, że umowa między stronami nie regulowała tej kwestii. Powyższe uchybienie miało wpływ na treść orzeczenia, bowiem ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, żeby przekrusz był własnością (...) S.A., jak również że został on powierzony, a co za tym idzie brak jest możliwości przypisania oskarżonemu zarzucanego mu czynu.

3) Naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 410 kpk przez oparcie rozstrzygnięcia na okolicznościach, które nie wynikają z całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, tj. uznania wbrew zgromadzonemu w sprawie materiałowi dowodowemu, że przekrusz wytworzony przez (...) stanowił własność spółki (...) S.A., podczas gdy w aktach sprawy brak jest dowodów stwierdzających tą okoliczność, a w szczególności okoliczność ta nie wynika ze złożonych do akt sprawy umów oraz pozostaje w sprzeczności z faktem, że przekrusz był wytwarzany przez W. (...), w związku z czym w świetle art. 3 ust. 1 pkt 32) ustawy o odpadach w braku odmiennych postanowień umowy (...) był wytwórcą przekruszu. Powyższe uchybienie miało wpływ na treść orzeczenia, bowiem ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, żeby przekrusz był własnością (...) S.A., jak również że został on powierzony, a co za tym idzie brak jest możliwości przypisania oskarżonemu zarzucanego mu czynu.

4) Naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 410 kpk przez brak odniesienia przez Sąd I instancji do pisma (pkt 3 pisma) pełnomocnika (...) S.A. z 15.02.2012r. (k. 1522 - verte), z którego treści jednoznacznie wynika, że wykorzystanie przekruszu i dysponowanie nim przez oskarżonego było zgodne z treścią umowy zawartej z (...), co miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku, bowiem z treści tego pisma jednoznacznie wynika, że oskarżony nie dopuścił się przywłaszczenia i dysponował przekruszem zgodnie z wolą stron wyrażoną w umowie.

5) Naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. art. 7 kpk przez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów i błędne przyznanie wiarygodności zeznaniom świadków W. K., A. T. i J. Z., podczas gdy świadkowie ci są z kierownictwa oraz zarządu (...) S.A. i posiadali interes w niekorzystnym dla

oskarżonego rozstrzygnięciu, podczas gdy zeznania te stoją w sprzeczności z ustaleniami zawartej z (...) umowy, ugody pozasądowej, oświadczenia o potrąceniu oraz pisma (w pkt 3 pisma) pełnomocnika (...) S.A. z 15.02.2012r. (k. 1522 - verte) w przedmiocie przekruszu i w sposób jednostronny przedstawiają okoliczności na niekorzyść oskarżonego, co miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

6) Naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. art. 7 kpk przez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów i błędną odmowę wiarygodności zeznaniom świadka K. S., podczas gdy zeznania te korespondowały ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, a w szczególności ustaleniami (...) i (...) S.A. zawartymi w umowie, zawartej ugodzie, piśmie pełnomocnika (...) S.A. z 15.02.2012r. (k. 1522 -verte) jak również wystawianiem stosownych dokumentów WZ przy każdym wywiezieniu przekruszu przez samochody (...). Powyższe okoliczności były istotne i miały znaczenie dla możliwości przypisania oskarżonemu popełnienia zarzucanego mu czynu.

Alternatywnie, w przypadku uznania przez Sąd II instancji, że nie doszło do naruszenia prawa materialnego wskazanego w pkt 1), obrońca zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

7) Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść wyroku polegający na uznaniu, że przekrusz wytworzony przez (...) stanowił własność spółki (...) S.A., podczas gdy umowa zawarta z (...) S.A. nie przenosiła własności przekruszu na tą spółkę oraz z pominięciem faktu, że przekrusz nie był powierzony, lecz dopiero wytworzony przez (...), w związku z czym w świetle art. 3 ust. 1 pkt 32) ustawy o odpadach w braku odmiennych postanowień umowy (...) był wytwórcą przekruszu, a zatem nie mógł on stanowić własności (...) S.A. Powyższe miało istotny wpływ na treść wyroku, ponieważ prawidłowe ustalenie stanu faktycznego w tym zakresie przesądzałoby o braku popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu w akcie oskarżenia czynu, tj. przywłaszczenia powierzonej rzeczy ruchomej.

8) Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść wyroku polegający na uznaniu, że oskarżony miał zamiar przywłaszczenia przekruszu, podczas gdy z okoliczności sprawy wynika, że oskarżony czynił to za wiedzą i zgodą przedstawicieli (...) S.A. na placu budowy, jak również pracowników ochrony - każdy materiał wywożony z placu budowy opatrzony był dokumentem WZ zawierającym informację o rodzaju i ilości wywożonego materiału; co więcej, umowa zawarta z (...) S.A. nie zakazywała dysponowania przekruszem, jak również przewidywała możliwość jego odkupu. Powyższe okoliczności mają istotny wpływ na treść wyroku, bowiem prawidłowe ustalenie stanu faktycznego w tym zakresie wykluczało zamiar przywłaszczenia przekruszu, a ustawa nie przewiduje nieumyślnej formy popełnienia przestępstwa z art. 284 § 2 kk, co w rezultacie powinno skutkować uniewinnieniem oskarżonego od zarzucanego mu czynu.

W konkluzji obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu i zasądzenie na rzecz oskarżonego kosztów procesu, w tym kosztów udziału obrońcy.

W przypadku zaś uznania przez Sąd II instancji, że nie zachodzą przesłanki do wydania wyroku reformatoryjnego, obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Zarzuty apelacji okazały się niezasadne, stąd nie zasługiwała ona na uwzględnienie.

Sąd odwoławczy nie podzielił zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych. Lektura akt sprawy prowadzi bowiem do jednoznacznego wniosku, że sąd I instancji w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny w przedmiotowej sprawie w oparciu o wszystkie przeprowadzone dowody, ocenione swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd meriti swoje stanowisko uzasadnił w sposób wymagany art. 424 § 1 i 2 kpk, zaś sąd okręgowy nie podzielił zarzutów obrońcy oskarżonego i w żadnym przypadku nie stwierdził, aby którykolwiek z elementów tej oceny nosił cechy dowolności.

Odnośnie zarzutów wskazanych w pkt. 1, 2, 3 i 7 apelacji, tj. obrazy przepisu prawa materialnego – art. 284 § 2 kk, oraz przepisów postępowania – 424 kpk i 410 kpk oraz błędu w ustaleniach faktycznych, zdaniem sądu odwoławczego, sąd meriti dokonał prawidłowych i zgodnych ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym ustaleń faktycznych, że będący przedmiotem niniejszego postępowania przekrusz betonowy wykonany z elementów betonowych istniejącej infrastruktury (...) w M. stanowił własność spółki (...) S.A. i na podstawie umowy podwykonawczej zawartej w dniu 28 stycznia 2011 r. został on powierzony firmie (...). Ustalenia te sąd meriti poczynił w oparciu o wskazane w uzasadnieniu dowody w postaci umowy nr (...) zawartej pomiędzy spółką (...) S.A., a (...) sp. z o.o. na budowę części lotniczej (...). Jak słusznie wskazał sąd rejonowy projekt zagospodarowania terenu opracowanego przez Biuro (...) Sp. zo.o. oraz szczegółowe istotne warunki zamówienia przewidywały, że kruszywo z części istniejącej infrastruktury lotniskowej ma zostać wykorzystane wyłącznie do budowy nowej infrastruktury na (...) w M.. Materiał z rozbiórki starej nawierzchni miał być składowany na (...) i po przekruszeniu ponownie wykorzystany do podbudów z kruszywa pod nawierzchnie dróg technicznych, pożarowych oraz opasek (...). Tak więc z zawartej wskazanej powyżej umowy i przyjętej technologii budowy wynikało, że (...) S.A. był właścicielem i dysponentem materiału z rozbiórki starej nawierzchni na lotnisku w M.. Do jego powierzenia podwykonawcy - D. K. prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą (...) doszło na podstawie zawartej w dniu 28 stycznia 2011 r. umowy podwykonawczej, na podstawie której zobowiązała się ona do rozbiórki nawierzchni betonowych wraz z dowozem do kruszarki na odległość 1 km, kruszenia betonu i przemieszania uzyskanego przekruszu betonowego z kruszywem naturalnym oraz wykorzystania go do wykonania podbudów. Umowa przewidywała natomiast możliwość odkupienia przez firmę (...) nadmiaru przekruszu po cenie jednostkowej 19 PLN/t. Zdaniem sądu odwoławczego w świetle powyższych dokumentów i poczynionych na ich podstawie ustaleń faktycznych nie budzi wątpliwości, że materiał z rozbiórki nawierzchni betonowych istniejącej infrastruktury (...) i uzyskany z niego przekrusz był rzeczą ruchomą w rozumieniu art. 284 § 2 kk, powierzoną firmie (...) bez prawa rozporządzania nim na rzecz osób trzecich. Tym samym wobec treści przedmiotowej umowy podwykonawczej nie może mieć zastosowania wskazywany przez obrońcę art. 3 ust. 1 pkt 32 ustawy o odpadach. Słusznie wskazał także sąd rejonowy w uzasadnieniu, że oskarżony miał świadomość, braku uprawnień do dysponowania przekruszem na rzecz osób trzecich. Świadczą o tym jego wyjaśnienia w zakresie dotyczącym uzyskiwania zgody przedstawicieli firmy (...) S.A. na wywóz przekruszu z terenu budowy w celu sprzedaży innym podmiotom. Brak możliwości dysponowania przekruszem wynika także z zapisów umowy podwykonawczej, w której uwzględniono jedynie możliwość zakupu przez (...) nadmiaru przekruszu. Nie sposób przyjąć aby w realiach przedmiotowej sprawy umowa taka pomiędzy (...), a (...) S.A. została zawarta w sposób choćby dorozumiany. Oskarżony jako prowadzący negocjacje w imieniu (...) a spółką (...) S.A. przed podpisaniem wspomnianej powyżej umowy podwykonawczej z dnia 28 stycznia 2011 r. doskonale wiedział kto jest uprawniony do składania w imieniu spółki (...) S.A. oświadczeń woli, i że nie był to ani R. B., ani K. S.. Zaś do osób uprawnionych, do reprezentowania spółki (...), czyli W. K., o przedmiotową zgodę na zakup przekruszu i jego wywóz nie występował. W tym stanie rzeczy nie sposób uznać za zasadny zarzut błędu w ustaleniach faktycznych sądu rejonowego poprzez przyjęcie, że oskarżony miał zamiar przywłaszczenia przekruszu. Lektura akt sprawy prowadzi do wniosku, że słusznie sąd rejonowy ustalił, że oskarżony działał z zamiarem przywłaszczenia kruszywa. O zamiarze tym świadczy bowiem wskazana powyżej wiedza oskarżonego, co do braku zgody osób uprawnionych do reprezentowania spółki (...) na zakup i wywóz przekruszu zgodnie z zapisami umowy podwykonawczej. O zamiarze tym świadczą także zeznania świadków kierowców, którzy wywozili przekrusz na polecenie oskarżonego wypisując w dokumencie WZ na potrzeby kontroli na bramie wyjazdowej, wywóz piasku, a następnie na potrzeby odbiorców wypisywali nowe dokumenty WZ na przekrusz betonowy.

Przechodząc do zarzutu apelacji naruszenia przepisu art. 7 kpk poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zeznań świadków sąd odwoławczy w pełni podziela dokonaną przez sąd meriti ocenę zeznań świadków W. K., A. T. i J. Z. jako spójnych i korespondujących ze zgromadzonym materiałem dowodowym. Wskazania świadków, że zgoda na zakup przekruszu mogła być wyrażona tylko po zakończeniu budowy i pozostaniu jego nadmiaru jest zgodna z zapisami umowy podwykonawczej o sprzedaży nadwyżki przekruszu i znajduje odzwierciedlenie w żądaniu spółki (...) skierowanemu do Spółki (...), aby ta dokonała płatności za dostarczony przez (...) przekrusz na rzecz spółki (...), co nie byłoby możliwe gdyby (...) zakupiła go zgodnie z umową podwykonawczą. Nie bez znaczenia dla oceny

zeznań wskazanych świadków są także zeznania S. B., który wskazał, że przypadkowo usłyszał rozmowę W. K. z K. S. na temat „podejrzeń kradzieży przekruszu”, czy świadka S. J., który zeznał, że słyszał jak K. S. tłumaczył się przed A. T. z wywozu kruszywa z budowy. Zdaniem sądu odwoławczego nie sposób także podważyć dokonanej przez sąd I instancji oceny zeznań świadka K. S., które co do istoty sprawy jawią się jako wewnętrznie sprzeczne i niespójne oraz sprzeczne z pozostałym materiałem dowodowym. Świadek z jednej strony zeznawał, że przekrusz należał do (...) i mógł go wywozić, z drugiej zaś, że w którymś momencie zakazał jego wywozu. Zdaniem sądu odwoławczego sąd meriti ocenił zeznania osobowych źródeł dowodowych zgodnie z zasadami wiedzy, doświadczenia życiowego, logicznego rozumowania oraz bez przekroczenia granic swobodnej oceny i sąd odwoławczy po analizie całokształtu okoliczności sprawy nie dopatrzył się żadnych powodów, aby dokonana przez sąd rejonowy ocenę zakwestionować. Tym samym zarzut dowolnej oceny zeznań świadków nie znajduje potwierdzenia, a apelacja obrońcy oskarżonego w tym zakresie stanowi wyłącznie polemikę z prawidłowymi ustaleniami sądu I instancji i nie zawiera zarzutów, które mogłyby je skutecznie podważyć, stąd nie zasługiwał na uwzględnienie.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 410 kpk przez brak odniesienia przez sąd I instancji do pisma pełnomocnika (...) S.A. z dnia 15.02.2012 r. (zarzut z pkt. 4 apelacji) należy wskazać, że sam fakt użycia w piśmie sformułowania „zakupiony” z placu budowy przekrusz, przy uwzględnieniu prawidłowych ustaleń sądu rejonowego, że do zawarcia umowy sprzedaży przekruszu nie doszło, nie ma wpływu na odpowiedzialność karną oskarżonego.

Lektura uzasadnienia wskazuje, że sąd I instancji wymierzając oskarżonemu karę grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych w wysokości po 100 zł każda stawka kierował się dyrektywami sądowego wymiaru kary z art. 53 kk bacząc, aby jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniała stopień społecznej szkodliwości czynu, biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego i potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Przy wymiarze kary sąd I instancji uwzględnił zarówno okoliczności obciążające w postaci wysokiej społecznej szkodliwości czynu i stopnia winy, jak i łagodzące w postaci dotychczasowej niekaralności oskarżonego. Wymierzając karę grzywny sąd wziął pod uwagę sytuację materialną i możliwości zarobkowe oskarżonego.

Reasumując, w przedmiotowej sprawie sąd I instancji w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny podstawę, którego stanowił zgodnie z art. 410 kpk pełny materiał dowodowy oceniony bez przekroczenia ram swobody określonej w art. 7 kpk. Sąd meriti swoje stanowisko uzasadnił w sposób wymagany art. 424 § 1 i 2 kpk. Wobec powyższego sąd odwoławczy uznając zarzuty apelacji za niezasadne zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

O kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 636 § 1 kpk, zaś o opłacie na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. 1983.49.223 ze zm.).

SSO Małgorzata Bańkowska SSO Ludmiła Tułaczko SSR (del) Małgorzata Nowak – Januchta